

افغانستان - تاجکستان - پاکستان

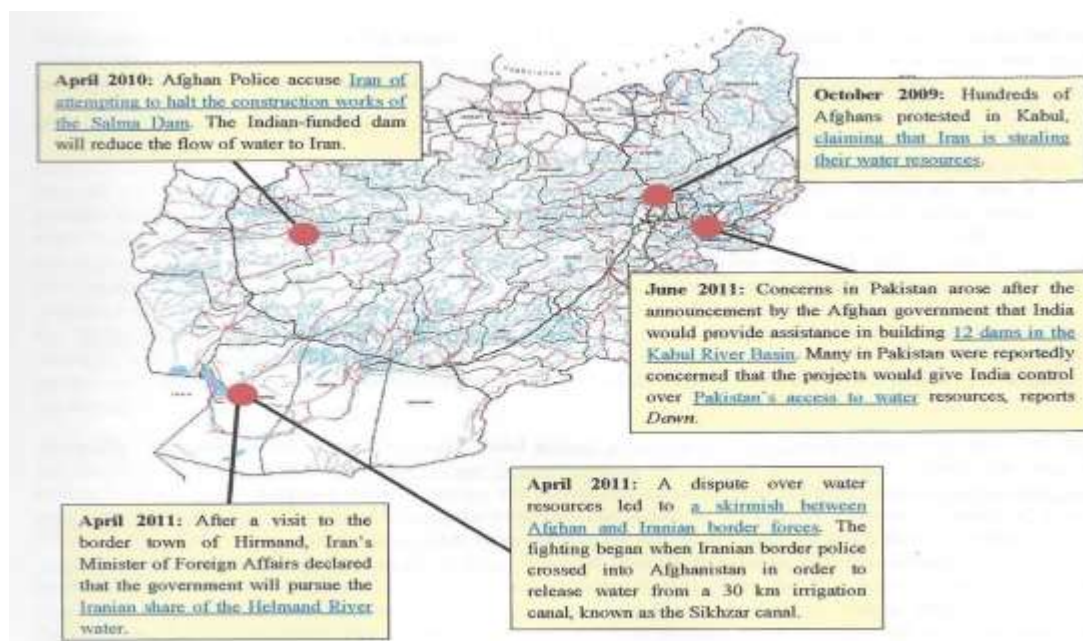
ورکشاپ آب سرحدی

آموزش از راه دور- مادیول ششم

تغیر اقلیم

تغییرات اقلیم و عواقب آن در آسیای مرکزی و آسیای جنوبی

- در سالهای اخیر اقلیم جهان قابل ملاحظه تغییر نموده است خصوصاً بعد از آن که صنعت و زراعت باعث افزایش گازهای کاربن دای اکساید و میتان در اتموسفر شده است.
- این گونه گاز های گلخانه یی به انرژی اقیاناب اجازه میدهد که از اتموسفر عبور نماید اما اجازه برگشت دوباره را برایشان نداده که بنابر این بر مقدار آن علاوه میشود.
- با گرم شدن زمین یخچالها آب شده و هوای گرم تبخیر آب را در سطح زمین بالا برده که در نتیجه خشکسالی را به بار آورده و باعث از بین رفتن آب دریا ها و جهیل ها میشود.
- افزایش خشکسالی و استفاده بیشتر از آب توسط انسانها مشکلات دیگر را به بار آورده که این نوع مشکلات باعث بوجد آمدن اختلالات میشود (شکل ۱,۶ جدول ۱,۶)

شکل ۱-۶: نقشه افغانستان یک تعداد از پرابلم را و نمود ساخته که به قلت آب ربطه دارد که علت آن تغییر اقلیم است. ساختن بند های ذخیره تلاشی است که آب را در جریان علیای دریاها ذخیره ساخته و افغانستان را کمک کند لکن این باعث پرابلم در جریان سفلی دریا در پاکستان و ایران می شود.

جدول ۱,۶: چالشهای بالقوه و منابع اصطکاک کشور های که بین افغانستان و همسایه شریک است. (after Fipps, 2007; Palau, 2011)

دریای کابل معاون سسیتم دریای سند در پاکستان

۱. بین افغانستان و پاکستان موافقه تقسیمات آب وجود ندارد.
۲. پاکستان از جریان آب که از افغانستان جریان دارد مستفید میشود لکن حمایت تخنکی و مالی را برای ساختار کنترل جریان ، اندازه گیری و یا مدیریت دریاها فراهم نمیکند .
۳. هند افغانستان را در مدیریت بندهای جدید کمک میکند که بالای دریای کابل برای زراعت و تهیه آب برای شهرها، تولید برق، حفظ الصحه به ان ضرورت است . این موضوع جریان آب را به پاکستان متاثر میسازد.
۴. عدم موجودیت جمع آوری زباله ها یا تصفیه آب الوده در ساحه پر نفوس به خصوص در کابل و هم چنان در جلال آباد و جاهای دیگر که مساله جدی است. به پیمانہ وسیع مواد حل شده در آب و مواد شناور کثیف دریا را پر ساخته و کیفیت آب از معیار بین المللی که برای نوشیدن آب است، بسیار پایین است
۵. عدم موجودیت داتای هایدرو لوجیکی ضروری و هم چنان ظرفیت کم تکنالوجیکی در مورد دریاها، مراقبت استفاده از آب را فلج ساخته است یا توانی که توافق قبلی را تطبیق کند و یا به نظم جدید توزیع دست یابد وجود ندارد.

حوزه دریای هلمند

۱. جنگ و تغیر حکومت ها در کابل و تهران باعث شد که موافقه دوجانبه که بین افغانستان و ایران موجود بود ندرتاً شکل عملی را بخود گرفت
۲. ایران از منابع آبی نزدیک سرحد بیشتر استفاده کردند و افغانستان را در مقابل ان مطابق قرارداد معاوضه ندادند. به همین ترتیب کشور مکرراً تجاوز کردند و از سرحد عبور نموده و به مفاد خود برای گشتاندن آب مجرای آب را حفر کردند. ایران آب های زیرزمینی را از اندازه معین زیاد پمپ کردند که در نتیجه سطح آب زیرزمینی پایین و جریان آب را در افغانستان کاهش دادند.
۳. افغانستان از دریا برای آبیاری نو کارمیگیرند که این کار جریان آب را در سفلی جریان آب در ایران متاثر می سازد. بندها ذخیره و ساختار کنترولی بیشتر شاید دست یابی به آب بیشتر ، برای آبیاری و انکشاف اقتصادی فراهم سازد.
۴. عدم موجودیت تاریخی مراقبت آب جاری و آب های زیرزمینی در هر دو کشور از مدیریت آب و تقسیم آب جلوگیری میکند.

۵. بیشتر از یک میلیون ایرانیان به جهیل هامون دریای هلمند برای آب آشامیدنی متکی اند و به حیث محرک اقتصادی محلی کار میکند. تا هنوز خشکسالی در منطقه علیایی جریان آب هلمند در افغانستان به شکل نوبتی پایین آمده و چندین دفع باعث خشک شدن جهیل گردیده است.

۶. کاهش دستیابی به آب در افغانستان، مردم به شکل روز افزون به کوکنار که در مقابل خشکسالی مقاومت دارد رو آوردند.

حوزه دریایی هریرود - مرغاب

۱. قرارداد به ایران و ترکمنستان که آب این دریاها به آن تقسیم میکند امضا نشده است و از لحاظ تاریخی ریکادر آن حفظ نشده است.

۲. ایران و ترکمنستان افغانستان را از آبی که به این کشورها جریان دارد تلافی معاوضه نه پرداخته است و به مدیریت آب آن هم به افغانستان کمک نه کرده است. بندها، ذخایر یا ساختار که برای کنترل سیلاب در قسمت علیایی جریان آب در افغانستان صورت می گیرد مصارف آن پرداخته نشده است و هم افغانستان را در باره ساختن بندها مثلیکه در قانون بین المللی آب توقع آن برده میشود باخبر نه ساخته است.

۳. ساختن بندهای نو و شبکه های آبیاری در افغانستان جریان آب را در جریان سفلی دریا متاثر میسازد، لذا ایران مکرراً به ساختن بندها در افغانستان اعتراض نموده است.

۴. هریرود آب بند دوستی را در ایران فراهم می سازد که منبع اصلی آب شهر مشهد پنداشته می شود بنابراین آن کاهش در جریان آب در جریان سفلی دریا، منجر به پرابلم عمده می شود .

حوزه دریای امو (بخشی از حوزه بحیره ارال)

۱. تقریباً ۹۲ فیصد تقاضا برای آب در جریان سفلی دریای امو برای آبیاری است بنا بر آن در جریان علیایی دریا ، ساختن بند یا ساختن بند بالای معاونین آن در افغانستان فوراً آب بحیره ارال را به کاهش روبرو میسازد (Micklin,2007)

۲. استفاده موسمی از آب (تولید برق در زمستان مثلیکه در تابستان آبیاری آب را کاهش میدهد) بیلانس را به چالشهای عمده روبرو میسازد.

۳. انکشاف زراعت و آبیاری در شمال افغانستان در حال افزایش است که میتواند جریان آب را در مناطق سفلی دریا قویاً متاثر سازد.

۴. ترکمنستان و ازبکستان به پیمانانه وسیع بالای دریا های امو و سیر دریا متکی اند بنا بر آن هر تغییر در افغانستان تهدید جدی به کشور های مذکور اند.

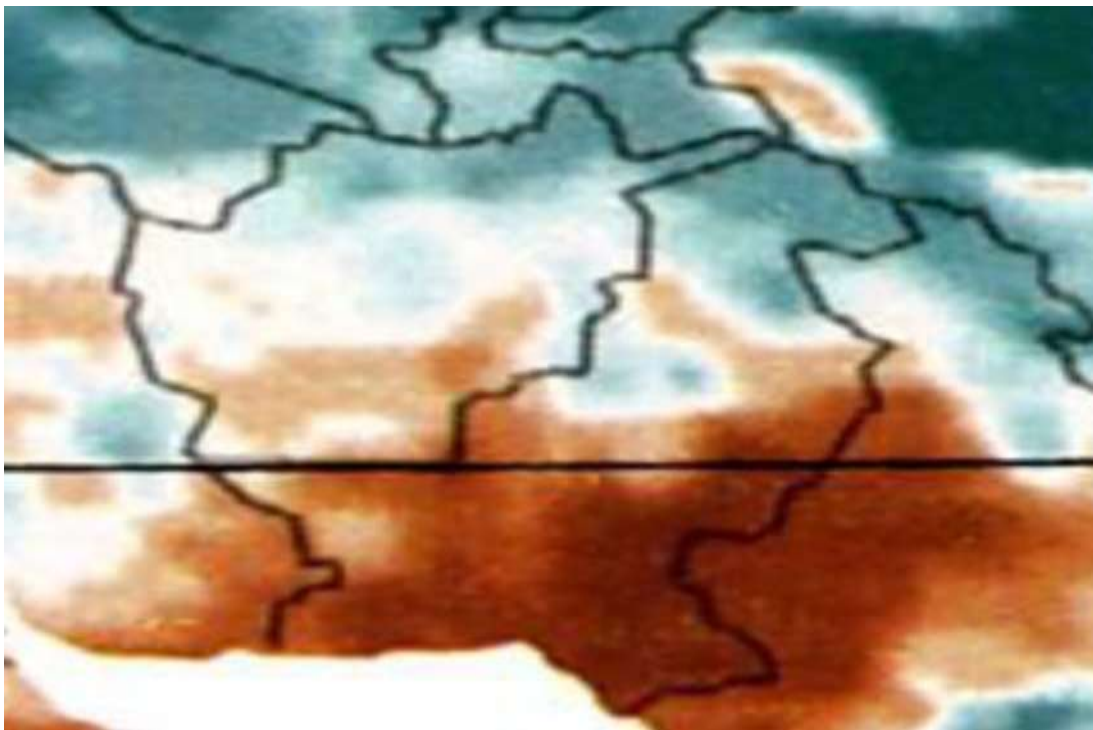
۵. عدم موجودیت سهولت‌های آب به تصفیه آب در امتداد دریای امو پرابلم جدی محسوب می شود.

۶. تغییر مسیر دریا، جریان آب را چندین کیلو متر از سرحد بین المللی دور ساخته است که در ابتدا از وسط دریا عبور میکرد این تغییر مسیر به ضرر افغانستان تمام شده است، زیرا که کشور فاقد توانایی است که ساحل خود را در مقابل اهتکال استحکام بخشند.

- در بعضی حالات طوفانهای بارانی، فاجعه بار شده و باعث افزایش سیلاب ها گردیده و سنگ و کتله خاک را از مناطق کوهستانی به نشیبهای وادی انتقال می دهند.
- تغییر اقلیم در نتیجه فشار خشکسالی منجر به از بین رفتن نباتات میشود.
- افغانستان و کشور های همجوار باید منابع و مقدار اب خود با خبر باشند تا در مذاکرات با همدیگر از معلومات و قدرت ذهنی بالای برخوردار باشند. (جدول ۲,۶)

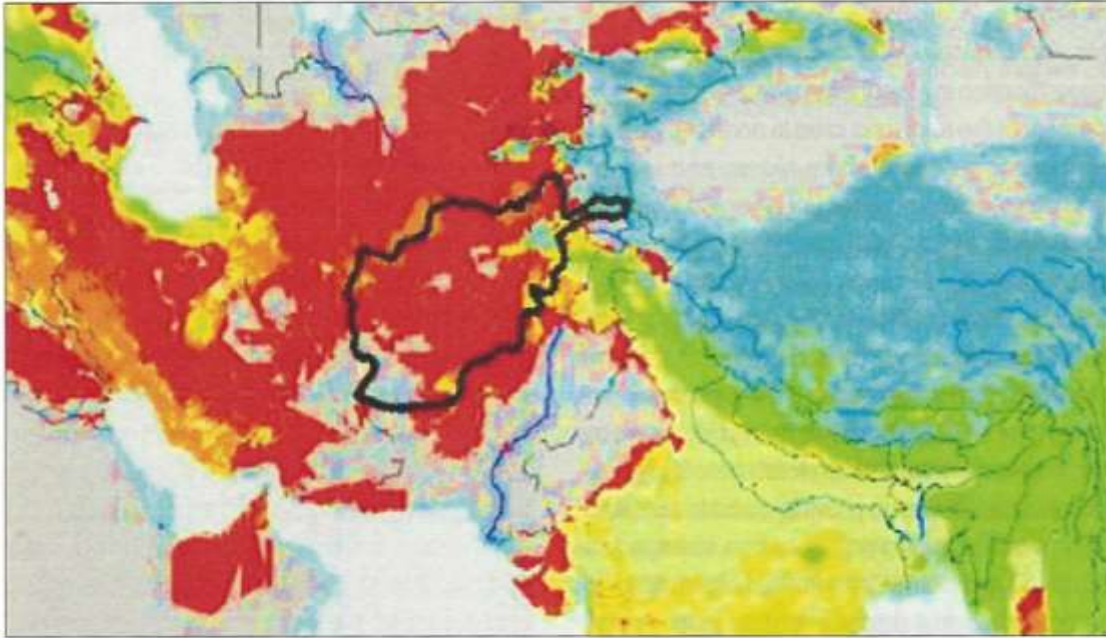
جدول ۲,۶: قدم های موثر و دوامدار کمک های سرحدی در باره آب. (After king and sturtewagen)

۱. بهبود و تقویت دانش هایدرومتیورولوژی در افغانستان و مناطق همجوار
 ۲. تاسیس چوکات برنامه رسمی اعتماد که پالیسی آب را بین افغانستان ، همسایه گانش و کشور های تمویل کننده شریک سازد.
 ۳. در پهلوی طرح ملی موجوده آب بسیج ساختن حمایت از جامعه جهانی بسوی ستراتیژی آب منطقوی باید در نظر گرفته شود.
 ۴. به راه انداختن پروسه مذاکرات چند جانبه و ساختن اجندا در دو طرف سرحد برای میکانیزم مدیریت آب و تامین امنیت و مراقبت حوزه دریا از طرف حکومت ها.
 ۵. دایر کردن منظم جلسات متخصصین ارشد آب در منطقه.
- بررسی های علمی معاصر نشان میدهد که امکان خشکتر شدن مناطق جنوبی در ۱۵ الی ۲۰ سال دیگر دیده شده است. (شکل ۲,۶) .

شکل ۲-۶: نقشه ۲۰۳۰ افغانستان نشان دهنده کم شدن باران ها در جنوب افغانستان است در رنگ (نصواری). این نقشه توسط جامعه ملی جغرافیه ایالات متحده امریکا ساخته شده که به اساس دانش پیش بینی ریاضیکی مدل اقلیم توسط مدل تغییر اقلیم کمپیوتری میباشد. این امکا دارد که در شمال افغانستان به رنگ (آبی) باران و برف باری افزایش یابد. همچنان افزایش بارنده گی در کوههای غربی همالیا مشاهده گردیده است.

- با خشک شدن افغانستان و مناطق دیگر مشکلات خشکسالی بیشتر شده و باعث وسعت یافتن مناطق صحرایی میشود که عواقب ناگوار را به بار آورده میتواند. (شکل ۳،۶)
- در عین حال امکان افزایش بارندگی در مناطق شمالی افغانستان دیده میشود. (شکل ۲،۶)

شکل ۳-۶: ارزیابی آسیب پذیری افغانستان در مورد توسعه صحرا است، جایی که سرخ است نشانه آسیب پذیری زیاد است مثلیکه دیده میشود کشور کاملاً در حال تبدیل شدن به دشت است. جای که آبی روشن و خاکی روشن است قبلاً به دشت تبدیل شده است.

- یگانه راه حل برای این مشکل اینست که حجم آب به وجه احسن اندازه گیری شده معلومات ان با ساینس دانان آب شریک ساخته شود، تا انها تا حد امکان در این مورد مطالعه کرده و مشکل قلت آب را رفع کنند (شکل ۴،۶ و جدول ۲،۶)

شکل ۴-۶: دیاگرام روش جدید منطقوی مدیریت آب در افغانستان و کشور های همجوار وقتی که اقلیم تغییر کند و آب کاهش یابد. مفکوره اصلی اینست که به هر اندازه که ممکن باشد معلومات جدید جمع اوری شود و تا جای که امکان دارد معلومات باید شریک ساخته شود، زیرا که این موضوع تلاش بزرگ است برای حل این پرابلم به مفاد مردم افغانستان.

سوالات مادیول ششم آموزش از راه دور (در اینجا کلیک کنید)